

Verslag VIC 2020

Gemeente Zwijndrecht

Opgesteld door: *Afdeling Concerncontrol*
Datum: *10 mei 2021*

Inhoud

Inhoud	2
Managementsamenvatting	3
1. Inleiding	7
1.1 Aanleiding	7
1.2 Leeswijzer	7
2. Opzet en bestaan van de processen	8
2.1 Inkoop- en aanbestedingen	8
2.2 Investerings	10
2.3 Subsidieverstrekingen	11
2.4 Huren	12
2.5 Erfpacht en huur industriegronden	13
2.6 Leningen	13
2.7 Leges omgevingsvergunning	14
2.8 Memoriaalboekingen	14
3. Gegevensgerichte werkzaamheden	15
3.1 Controles per proces	15
3.2 Eindejaarscontroles	15
4. Begrotingscriterium	16
5. Misbruik & Oneigenlijk gebruik criterium	17
6. Oordeelsvorming	18
6.1 Getrouwheid	18
6.2 Rechtmatigheid	19
6.3 Conclusie	19
7. Overige controles	21
7.1 Kas	21
7.2 Creditcard	21
7.3 Fractievergoedingen	21
Bijlage	22
Conclusies en advisering per proces	23

Managementsamenvatting

Op 3 november 2020 heeft het college het Intern Controleplan 2020 vastgesteld. In deze rapportage doen we verslag van de uitvoering en de bevindingen van de verbijzonderde interne controle (VIC).

Het intern controleplan gaat over de VIC op de rechtmatigheid (getrouwheid is hier een onderdeel van) in voorbereiding op de externe controle van de accountant. Rechtmatigheid is het handelen in overeenstemming met wet- en regelgeving en getrouwheid wil zeggen in overeenstemming met de werkelijkheid en de administratie en in overeenstemming met de regelgeving omtrent de externe verslaggeving (BBV). De doelmatigheid en doeltreffendheid zijn geen onderdeel van de VIC. Bij de uitvoering van de werkzaamheden op de afdeling kunnen wel dilemma's ontstaan tussen enerzijds de doelmatigheid en doeltreffendheid en anderzijds de rechtmatigheid. Alle drie zijn aspecten die je weegt bij het nemen van een beslissing. Als er een dilemma ontstaat dan hebben wij in het kader van de integriteit een methode voor het bespreken van dilemma's. De rechtmatigheid is een beginselargument en zal zwaar wegen, maar we moeten de doelmatigheid en doeltreffendheid niet uit het oog verliezen.

Als doorontwikkeling van de VIC willen we volgend jaar de (gegevensgerichte) werkzaamheden over het eerste halfjaar voorafgaand aan de interimcontrole van de accountant uitgevoerd hebben en voor het einde van het jaar de werkzaamheden ten aanzien van het derde kwartaal. Dit zorgt voor een betere spreiding van de werkzaamheden en de accountant kan onze bevindingen over het eerste halfjaar meenemen bij zijn interimcontrole. Om bij de start van de accountantscontrole in maart de VIC afgerond te hebben moet periode 12 eerder afgerond zijn, zodat de waarnemingen over die periode eerder opgepakt en afgerond kunnen worden.

Onderstaande kopjes volgen de hoofdstukken van dit verslag. Voor de duidelijkheid is het hoofdstuk achter het kopje toegevoegd. Voor meer inhoud of achtergrondinformatie verwijs ik u naar desbetreffend hoofdstuk.

Processen (hoofdstuk 2 en 3 en bijlage)

Opzet en bestaan

De selectie van de processen in het Intern Controleplan 2020 is ruimer dan de selectie van de accountant. De accountant bestempelt processen onder de goedkeuringstolerantie (op basis van de primaire begroting circa € 1,4 miljoen) niet als materieel, omdat daar geen risico in zit op een materiële fout. In het interne controleplan nemen wij processen met een omvang van minimaal € 400.000 à € 500.000 wel mee. We doen dan meer dan nodig is voor de accountantscontrole. Dit doen we om inzicht te krijgen en te houden op belangrijke processen in de organisatie in verband met onze adviesfunctie in het kader van de beheersing van de processen.

Gezien de tijd (moment van het jaar), de coronacrisis en de wens om de vastlegging van de beoordeling van de opzet en bestaan van deze processen te verbeteren, zijn de prioriteiten verlegd. Er is voor gekozen om te doen wat nodig is voor de accountantscontrole en van de processen onder de goedkeuringstolerantie niet de opzet te beoordelen en het bestaan vast te stellen. De vastleggingen en de dossiervorming van de VIC moeten verder verbeterd worden om klaar te zijn voor de rechtmatigheidsverantwoording, die we vanaf 2021 in de jaarstukken moeten opnemen. Als doorontwikkeling van het interne controleplan kiezen we ervoor om processen boven de goedkeuringstolerantie jaarlijks te selecteren voor het beoordelen van de opzet en het vaststellen van het bestaan en processen onder de goedkeuringstolerantie eens in de drie jaar te selecteren.

In zijn algemeenheid kan gezegd worden dat de processen in opzet voldoende (combinatie van hard en soft controls) zijn. De processtappen zijn logisch. Dit is de beoordeling met als achtergrond de

sturingsfilosofie van de gemeente Zwijndrecht. Wij willen geen bureaucratische organisatie zijn met veel protocollen, regels en controle op controle. Wij leggen verantwoordelijkheid laag in de organisatie en werken op basis van vertrouwen. Dit doen we omdat wij als gemeentelijke organisatie opereren in een voortdurend veranderende omgeving, zoals nieuwe taken of maatschappelijke thema's (sociaal domein, energie, duurzaamheid en mobiliteit en wonen), met een hoog publiek belang. Het accent verschuift hiermee van beheersen naar innoveren en ontwikkelen. Dit vraagt flexibiliteit en een andere manier van beheersen. Voor wat betreft de verbijzonderde interne controle door de afdeling Concerncontrol en de externe controle door de accountant is de opzet van het proces onvoldoende om op het proces te kunnen steunen. Er kan pas worden gesteund op een hard control als een medewerker in het proces controleert of de andere medewerker een processtap zichtbaar juist en volledig heeft uitgevoerd en degene die controleert moet dan ook vastleggen wat die heeft gedaan om vast te stellen dat de ander zijn werk goed heeft uitgevoerd. In zoverre is er in de processen geen sprake van hard controls waar op gesteund kan worden.

Gegevensgerichte werkzaamheden processen

De gegevensgerichte werkzaamheden bestaan uit:

- het verspreid over het jaar uitvoeren van deelwaarnemingen in de geselecteerde processen (inkoop- en aanbestedingen, investeringen, subsidieverstrekingen en huuropbrengsten);
- diverse eindejaarscontroles, zoals toetsing naleving Europese aanbestedingsregels, aansluitingen tussen sub-administraties/primaire registraties en de financiële administratie voor de subsidieverstrekingen en diverse opbrengstensoorten en een cijferbeoordeling voor de opbrengsten.

Conclusies en adviseringen

In de tabel in de bijlage zijn per proces de conclusies en adviseringen opgenomen ten aanzien van de opzet, het bestaan en de gegevensgerichte werkzaamheden. De belangrijkste bevindingen zijn:

- de naleving van de mandaatregeling is voor verbetering vatbaar. We adviseren te zorgen voor communicatie en instructies over de mandaatregeling. Incidenteel voor alle medewerkers en structureel bij indiensttreding nieuwe medewerkers en bij inhuur;
- de naleving van het regionaal inkoop- en aanbestedingsbeleid is voor verbetering vatbaar. We adviseren te zorgen voor communicatie en instructies over het regionaal inkoop- en aanbestedingsbeleid. Incidenteel voor alle medewerkers en structureel bij indiensttreding nieuwe medewerkers en bij inhuur;
- we hebben geconstateerd dat er in een aantal gevallen geen toets wordt gedaan of een contract al is afgelopen. Met andere woorden er wordt niet bijgehouden wanneer de totale besteding de opdrachtwaarde gaan overschrijden. Ook al is een contract op de juiste wijze aanbesteed dan kan een overschrijding van de opdrachtwaarde toch leiden tot een onrechtmatigheid. We adviseren te zorgen voor een toets van de bestedingen ten aanzien van een contract ten opzichte van de afgesproken opdrachtwaarde.
- over het algemeen zijn de stukken ten aanzien van de processen inkoop- en aanbestedingen en investeringen snel ontvangen. Uit het contact met de medewerkers krijg ik de indruk dat de aanbestedingsdossiers versnipperd door de regio aanwezig zijn en dat er geen eenduidige werkwijze is voor de dossiervorming van aanbestedingen. We adviseren te zorgen voor een eenduidige wijze van archiveren van stukken ten aanzien van het aanbestedingsproces. Onderzoek hierbij ook het gebruik van InProces;
- de naleving van artikel 16 lid 2 sub d over de controleverklaring bij subsidies boven de € 75.000 is voor verbetering vatbaar. We adviseren om per subsidieontvanger boven de € 75.000 na te gaan:
 - o welke controleverklaring de accountant verstrekt en of dit voldoende is voor het vaststellen van de rechtmatigheid van de subsidie;
 - o of en zo ja welke aanvullende werkzaamheden moeten worden verricht om de rechtmatigheid te kunnen vaststellen;

- of de afspraken met de subsidieontvangers aangepast moeten worden en of dit ongewenste neveneffecten heeft zoals bijvoorbeeld onevenredig hoge accountantskosten voor de subsidieontvanger;
- of de Algemene Subsidieverordening aangepast moet worden.

Begrotingscriterium (hoofdstuk 4)

In het overzicht van baten en lasten en bij de investeringsbudgetten zijn geen begrotingsonrechtmatigheden vastgesteld die meetellen voor het oordeel van de accountant.

Misbruik & Oneigenlijk gebruik criterium (hoofdstuk 5)

Toetsen op naleving van regels ten aanzien van het M&O-criterium gebeurt gegevensgericht tegelijk met de toetsing op het voorwaardencriterium. De algehele frauderisicoanalyse is van 2016. In de risicoanalyse bij de processen zou M&O en fraude explicieter naar voren mogen komen.

Oordeelsvorming (hoofdstuk 6)

Getrouwheid

Er zijn geen getrouwheidsfouten geconstateerd die meegenomen moeten worden in de foutevaluatie.

Rechtmatigheid

Ten aanzien van de rechtmatigheid is er een totale rechtmatigheidsfout van € 798.463. Deze kunnen als volgt gespecificeerd worden.

EU-aanbestedingsregels

De doorwerking naar 2020 van de onrechtmatigheden van vorig jaar is € 492.886. De onrechtmatigheden van vorig jaar ten aanzien van transVORM B.V. en FrisFacilitair zijn komen te vervallen, omdat nu is aangetoond aan de accountant dat deze kosten rechtmatig zijn in het kader van de Europese aanbestedingsregels.

Voor de controle op de naleving van de Europese aanbestedingsregels is een spendanalyse uitgevoerd op de betalingen aan crediteuren over de afgelopen 4 jaar. Er is één onrechtmatigheid en één risico voor volgende jaren gevonden. Het betreft;

- een onrechtmatigheid van € 230.004,16 in verband met het overschrijden van de opdrachtwaarde van de raamovereenkomst rioolreiniging en inspectie.
- een risico dat de uitbestede elektrotechnische werkzaamheden aan ETB De Noord in 2021 boven de EU-aanbestedingsgrens uitkomen. Hier moet nader onderzocht worden wat de meest passende wijze (proportioneel) van aanbesteden is.

Subsidieverstrekingen

Eén subsidievaststelling 2019 is onrechtmatig. Deze subsidievaststelling van € 75.572,68 is namelijk al vastgesteld voordat de controleverklaring aanwezig was. Daarnaast wordt er geen controleverklaring, maar een samenstelverklaring aangeleverd.

Overige controles (hoofdstuk 7)

Kas

Er zijn geen onregelmatigheden gevonden bij de controle van de kleine kassen. Wel zien we mogelijkheden voor verbetering van het proces en de uitvoering, namelijk:

- er zijn twee kleine kassen in de organisatie. Gezien de aard van contant geld, het inherente risico van fraudegevoeligheid, adviseer ik beide kleine kassen samen te voegen en te laten beheren door de Gemeentewinkel aangezien zij de meeste ervaring hebben met contant geld. De Gemeentewinkel telt maandelijks de kassen, maken gebruik van standaardformulieren en zorgen maandelijks, via de financieel adviseur, voor verwerking in

de financiële administratie. De afdeling Concerncontrol beoordeelt periodiek de processen in opzet en bestaan. Dit is een goede uitwerking van de verantwoordelijkheden volgens het Three Lines of Defence model;

- de Gemeentewinkel kan dan de spelregels van de andere kleine kas gaan hanteren aangezien zij zelf geen spelregels hebben. Bij de spelregels is het van belang om goede afspraken te maken over het doel van de kas en welke uitgaven via de kleine kas mogen gaan. De kleine kas moet dienstbaar zijn aan het proces met de managementfilosofie in het achterhoofd, maar de risico's moeten beheersbaar zijn;
- ongeveer de helft van de uitgaven via de kleine kassen zijn boven de € 50. Dit voldoet niet aan de spelregel 'tientjes werk'. Om niet te grote uitgaven via de kleine kas te laten lopen geef ik in overweging om voor grotere uitgaven en bulk kleinere uitgaven te werken met standaardleveranciers, waar op rekening besteld kan worden. De bestellingen moeten wel via een beperkt aantal contactpersonen gekanaliseerd worden, om een wildgroei aan bestellingen te voorkomen. Hierbij rekening houdend met het mandaat dat medewerkers hebben en onze managementfilosofie. De kas moet dienstbaar zijn aan het proces en met het inherente risico van fraude bij contant geld (de prestatielevering van deze kleine uitgaven is moeilijk vast te stellen).

Creditcard

Er zijn geen onregelmatigheden gevonden bij de controle van de creditcard. Wel zien we mogelijkheden voor verbetering van het proces en de uitvoering, namelijk:

- er zijn geen definitieve procesafspraken voor de creditcard op papier vastgesteld. Wij adviseren procesafspraken vast te leggen en met betrokkenen af te stemmen. Hierbij rekening houden met de managementfilosofie van de organisatie en met het inherente risico van fraude bij een creditcard (de prestatielevering van uitgaven is moeilijk vast te stellen);
- de onderliggende stukken van de uitgaven zoals de bestelling zijn niet beschikbaar. Het is daarmee niet duidelijk welke uitgaven zijn gedaan en door wie. De prestatielevering is daarbij ook moeilijk vast te stellen. Wij adviseren de onderliggende stukken te archiveren bij de facturen van de creditcardmaatschappij.

Fractievergoedingen

Voor wat betreft de fractievergoedingen wordt een aparte rapportage verstrekt aan de Griffie.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Als decentrale overheid wordt de gemeente voor een groot deel gefinancierd met publiek geld. De burgers en bedrijven van de gemeente Zwijndrecht, onze partners, de Rijksoverheid en overige medeoverheden en de toezichthouders willen graag weten hoe de gemeente Zwijndrecht met dit geld omgaat. In dit kader gaat het dan om 'de goede dingen doen' (uitvoering geven aan het raadsprogramma) en 'de dingen goed doen' (effectief, efficiënt en in overeenstemming met wet- en regelgeving). Daar hoort ook bij dat we daar verantwoording over afleggen.

Verantwoording afleggen over de uitvoering van het raadsprogramma gebeurt via de reguliere planning & control-cyclus. Voor de onderzoeken naar doelmatigheid (efficiëntie) en doeltreffendheid (effectiviteit) stelde het College van B&W (college) jaarlijks een onderzoeksplan op in overeenstemming met de verordening op grond van artikel 213a van de gemeentewet. Dit onderzoeksbudget is vanaf 2021 komen te vervallen. Het intern controleplan gaat over de verbijzonderde interne controle (VIC) op de rechtmatigheid (getrouwheid is hier een onderdeel van) in voorbereiding op de externe controle van de accountant. De doelmatigheid en doeltreffendheid zijn geen onderdeel van de VIC. Bij de uitvoering van de werkzaamheden op de afdeling kunnen wel dilemma's ontstaan tussen enerzijds de doelmatigheid en doeltreffendheid en anderzijds de rechtmatigheid. Alle drie zijn aspecten die je weegt bij het nemen van een beslissing. Als er een dilemma ontstaat dan hebben wij in het kader van de integriteit een methode voor het bespreken van dilemma's. De rechtmatigheid is een beginselargument en zal zwaar wegen, maar we moeten de doelmatigheid en doeltreffendheid niet uit het oog verliezen.

Op 3 november 2020 heeft het college het Intern Controleplan 2020 vastgesteld. In deze rapportage doen we verslag van de uitvoering en de bevindingen van de verbijzonderde interne controle.

1.2 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 gaan we in op de opzet en het bestaan van de processen, die we bij de initiële risicoanalyse en cijferbeoordeling in het Interne Controleplan in beeld hebben gebracht. Zoals in het Interne Controleplan beschreven zullen we de werking van de beheersmaatregelen niet toetsen, maar zullen we een gegevensgerichte controle uitvoeren. We toetsen dan of de uitkomsten van het proces rechtmatig (getrouwheid is hier een onderdeel van) zijn. Hier gaan we in hoofdstuk 3 op in. Hoofdstuk 4 gaat in op het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium behandelen we in hoofdstuk 5. Als alle werkzaamheden zijn verricht dan komen we in hoofdstuk 6 tot de oordeelsvorming. Hier gaan we in op de afsluitende cijferbeoordeling, de goedkeuringstolerantie, de gevonden fouten en onzekerheden en de conclusie ten aanzien van de rechtmatigheid. De overige controles zoals kas, credit card en fractievergoedingen komen in hoofdstuk 7 aan bod.

2. Opzet en bestaan van de processen

Op basis van de Iv3-opgave van de primaire begroting zijn in het Intern Controleplan 2020 diverse processen geselecteerd om de opzet te beoordelen en het bestaan vast te stellen. Deze selectie is ruimer dan de selectie van de accountant. De accountant bestempelt processen onder de goedkeuringstolerantie (op basis van de primaire begroting circa € 1,4 miljoen) niet als materieel, omdat daar geen risico in zit op een materiële fout. In het interne controleplan nemen wij processen met een omvang van minimaal € 400.000 à € 500.000 wel mee. We doen dan meer dan nodig is voor de accountantscontrole. Dit doen we om inzicht te krijgen en te houden op belangrijke processen in de organisatie in verband met onze adviesfunctie in het kader van de beheersing van de processen.

Gezien de tijd (moment van het jaar), de coronacrisis en de wens om de vastlegging van de beoordeling van de opzet en bestaan van deze processen te verbeteren, zijn de prioriteiten verlegd. Er is voor gekozen om te doen wat nodig is voor de accountantscontrole en van de processen onder de goedkeuringstolerantie niet de opzet te beoordelen en het bestaan vast te stellen. De vastleggingen en de dossiervorming van de VIC moeten verder verbeterd worden om klaar te zijn voor de rechtmatigheidsverantwoording, die we vanaf 2021 in de jaarstukken moeten opnemen. Als doorontwikkeling van het interne controleplan kiezen we ervoor om processen boven de goedkeuringstolerantie jaarlijks te selecteren voor het beoordelen van de opzet en het vaststellen van het bestaan en processen onder de goedkeuringstolerantie eens in de drie jaar te selecteren.

In de navolgende paragrafen zijn de conclusies opgenomen ten aanzien van de beoordeling van de opzet en het vaststellen van het bestaan van de geselecteerde processen. In zijn algemeenheid kan gezegd worden dat de processen in opzet voldoende (combinatie van hard en soft controls) zijn. De processtappen zijn logisch. Dit is de beoordeling met als achtergrond de sturingsfilosofie van de gemeente Zwijndrecht. Wij willen geen bureaucratische organisatie zijn met veel protocollen, regels en controle op controle. Wij leggen verantwoordelijkheid laag in de organisatie en werken op basis van vertrouwen. Dit doen we omdat wij als gemeentelijke organisatie opereren in een voortdurend veranderende omgeving, zoals nieuwe taken of maatschappelijke thema's (sociaal domein, energie, duurzaamheid en mobiliteit en wonen), met een hoog publiek belang. Het accent verschuift hiermee van beheersen naar innoveren en ontwikkelen. Dit vraagt flexibiliteit en een andere manier van beheersen. Voor wat betreft de verbijzonderde interne controle door de afdeling Concerncontrol en de externe controle door de accountant is de opzet van het proces onvoldoende om op het proces te kunnen steunen. Er kan pas worden gesteund op een hard control als een medewerker in het proces controleert of de andere medewerker een processtap zichtbaar juist en volledig heeft uitgevoerd en degene die controleert moet dan ook vastleggen wat die heeft gedaan om vast te stellen dat de ander zijn werk goed heeft uitgevoerd. In zoverre is er in de processen geen sprake van hard controls waar op gesteund kan worden.

2.1 Inkoop- en aanbestedingen

Bij dit proces is het inkoopproces (waaronder ook de aanbesteding) en het factuurproces in ogenschouw genomen. Het betaalproces zit bij het Servicecentrum Drechtsteden (SCD) en is niet meegenomen bij deze beoordeling. Daarnaast zijn het Regionaal Inkoop- en aanbestedingsbeleid, de mandateringsregeling en getrouwheidsaspecten zoals het leveringscriterium (is de prestatie geleverd) ook bij de beoordeling betrokken.

Beleid

In de raadsvergadering van 10 december 2019 is het Regionaal Inkoop- en aanbestedingsbeleid vastgesteld. Het beleid is vanaf 1 januari 2020 in werking getreden. In het raadsbesluit zijn de volgende acties genoemd, die nog niet zijn uitgevoerd:

- in het Regionaal Inkoop- en aanbestedingsbeleid zijn doelen benoemd voor de Drechtsteden. De lokale ambities moeten nog bepaald worden en door de gemeenteraad worden vastgesteld;
- na de vaststelling van het Regionaal Inkoop- en aanbestedingsbeleid, zal team Inkoop een informatieronde organiseren voor het toelichten hiervan aan de medewerkers bij de klantorganisaties.

Ten aanzien van het tweede punt is er wel voldoende informatie te vinden op SID. Eind 2019 is een SID-groep 'Inkopen & aanbesteden' aangemaakt door Team Inkoop van het SCD. Hierop is informatie te vinden over inkopen en aanbesteden en worden berichten gedeeld. In de periode december 2019 - januari 2020 zijn in deze SID-groep of op andere onderdelen van SID geen berichten geplaatst om werknemers te attenderen op het nieuwe beleid. Wel zijn de teksten en bijlagen bij het deel 'Weten en regelen' op SID aangepast. Op 10 november is in de SID-groep 'Inkopen & aanbesteden' een bericht geplaatst over het beleid en het Inkoop startformulier inclusief een pdf-bestand met de hoofdlijnen over inkopen en aanbestedingen. Dit bericht is ook gedeeld in de SID-groep van de medewerkers van de gemeente Zwijndrecht.

Wat verder opvallend is aan het Regionaal Inkoop- en aanbestedingsbeleid is dat het pas in bijlage B gaat over het streven naar een rechtmatige en verantwoorde besteding van publieke gelden en naar het reduceren van risico's op schadeclaims door aanbestedingen rechtmatig uit te voeren.

In het beleid is ook opgenomen dat de inschakeling van team Inkoop van het SCD verplicht is bij een Europese aanbesteding. Het betrekken van team Inkoop bij andere aanbestedingen wordt wel gestimuleerd binnen de organisatie. Door gebruik te maken van het inkoop startformulier kan de medewerker al inzicht krijgen in de te volgen aanbestedingsprocedure.

Opzet

Het proces is in opzet voldoende (combinatie van hard en soft controls). De processtappen zijn logisch. Er is geen sprake van functiescheiding tussen degene die akkoord gaat met de prestatie, de besteller en degene die verantwoordelijk is voor het budget. Deze functiescheiding is ook niet praktisch aangezien wij geen handelsbedrijf zijn met een magazijn. Er is wel functiescheiding tussen de voorgaande functies en de uiteindelijke betaling. Verder is er ook sprake van 4-ogen principe bij het coderen en controleren van facturen.

Bestaan

Om het bestaan te kunnen vaststellen is een lijncontrole uitgevoerd over een aanbesteding en een lijncontrole over een reguliere inkooptransactie.

Aanbesteding

Voor wat betreft de aanbesteding is het 'Onderhoud van de sportvelden 2020-2022' geselecteerd. In 2019 is een financiële onrechtmatigheid geconstateerd ten aanzien van de aanbesteding. Voor het onderhoud over de jaren 2020-2022 is een Europese aanbesteding gevolgd. Op hoofdlijnen is de aanbesteding goed gegaan. De juiste aanbestedingsprocedure (EU-aanbesteding) is uitgevoerd. We constateren de volgende leerpunten:

- het risico ten aanzien van het referentieproject is niet zichtbaar afgewikkeld. Van het mondelinge overleg over het advies van het JKC met betrekking tot de voorlopige gunning is geen verslag gemaakt;
- bij het mandaatbesluit is niet alle informatie verstrekt (in ieder geval niet zichtbaar) wat nodig is om dit besluit te kunnen nemen. Er is namelijk niks gezegd over het risico aangaande het referentieproject. Maar dit had in feite ook al bij de voorlopige gunning moeten gebeuren.

Ik adviseer de organisatie het volgende:

- de gemandateerde naast het besluit van definitieve gunning ook het besluit van voorlopige gunning te laten nemen en bij dit besluit voldoende transparant te zijn, onder andere over eventuele risico's die gelopen worden;
- als organisatie een keuze te maken welke risico's je bereid bent te nemen. Houd hierbij rekening dat we een overheidsorganisatie zijn en in de schijnwerpers staan;
- een geconstateerd risico zichtbaar af te wikkelen en af te stemmen met de specialist.

Inkooptransactie

Ten aanzien van de reguliere inkooptransactie is voor een factuur gekozen van een collega waarvan bekend is dat diegene gebruik maakt van de verplichtingenadministratie. Op deze manier krijgen we een compleet beeld over het hele proces. Bij deze inkooptransactie hebben we geconstateerd dat de mandaatregeling niet is nageleefd en dat niet de juiste manier van aanbesteden (regionaal inkoop- en aanbestedingsbeleid) gevolgd is. Beide regelingen maken geen onderdeel uit van het normenkader voor de rechtmatigheid, dus heeft dit geen gevolgen voor de accountantscontrole op de rechtmatigheid. Bij het gesprek met deze medewerker kwam naar voren dat degene niet wist dat er interne regels waren voor het aanbesteden en het aangaan van verplichtingen.

Overige aandachtspunten

Overige aandachtspunten die tijdens het vaststellen van het bestaan naar voren zijn gekomen betreffen:

- bij een aanbesteding kan een dilemma ontstaan waar de doelmatigheid en de doeltreffendheid tegenover de rechtmatigheid komt te staan. We gebruiken de methode 'Morele oordeelsvorming' om ons te helpen bij dilemma's. In eerste instantie is rechtmatigheid een beginselargument en gaat daarmee boven de doelmatigheid en de doeltreffendheid tenzij de gevolgen zo groot zijn. Bespreek dit dilemma met degene die het mandaat heeft;
- het opnemen van verplichtingen in de verplichtingenadministratie gebeurt niet altijd;
- het opnemen van contracten in een contractenregister gebeurt niet altijd. Het contractenregister Negometrix wordt binnenkort vervangen door AddVueConnect. Dit is een goed moment om aandacht te vragen voor het invoeren van contracten het contractregister en de voordelen hiervan voor de medewerkers en de organisatie te benadrukken;
- de dossiervorming laat in sommige gevallen te wensen over. Het blijkt lastig te zijn om stukken terug te kunnen vinden, medewerkers weten niet wat opgenomen moet worden in een inkoop- en aanbestedingsdossier of de stukken zijn deels aanwezig bij SCD-Inkoop of bij de budgetbeheerder.

2.2 Investerings

Bij dit proces gaat het om of een investering terecht geactiveerd is. De regelgeving die hierbij relevant is betreft het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), de notitie materiële vaste activa van de Commissie BBV en de nota waardering en afschrijving. Daarnaast zijn de mandateringsregeling en getrouwheidsaspecten zoals het leveringscriterium (is de prestatie geleverd) ook bij de beoordeling betrokken.

Beleid

In de raadsvergadering van 26 mei 2020 is de nota waardering en afschrijving vastgesteld met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2020. De doelstelling van de nota 'Waardering en afschrijving' is het formuleren van beleid en het vastleggen van uniforme regels voor waardering en afschrijving van vaste activa. De basis voor het waarderen en afschrijven is opgenomen in het BBV en de notitie waardering Materiële vaste activa. Deze basis laat ruimte voor interpretatie en eigen keuzes. De nota 'Waardering en afschrijving' gaat in op deze interpretatie en eigen keuzes om het 'grijze gebied' in de

wet- en regelgeving zo duidelijk mogelijk te maken. Het 'grijze gebied' zit hem vooral in het onderscheid onderhoud en vervanging. Wanneer wordt iets aangeduid als onderhoud en wanneer als vervanging. Hierbij is zoveel mogelijk aangesloten bij de praktijk van alledag ten aanzien van het investeren in en het beheren van onze vaste activa.

Opzet

De opzet van het proces activeren is niet beschreven en beoordeeld. Voor wat betreft het proces rondom de inkopen en aanbestedingen verwijzen we naar paragraaf 2.1.

Bestaan

Er is a-select een investering geselecteerd. Binnen deze investering is één van de grotere factuurbedragen geselecteerd. We hebben geconstateerd dat de prestatie is geleverd, de investering terecht is geactiveerd, het activum gekoppeld is aan de juiste balanscode voor de presentatie in de balans en de looptijd in overeenstemming is met de nota waardering en afschrijving ten behoeve van de bepaling van de afschrijvingen.

2.3 Subsidieverstrekingen

Bij dit proces gaat het om subsidieverstrekingen op basis van de Algemene subsidieverordening 2015.

Beleid

De Algemene subsidieverordening 2015 is in 2015 vastgesteld door de gemeenteraad. Jaarlijks stelt de gemeenteraad de Subsidieregeling vast als nadere uitwerking per beleidsterrein.

In de Algemene Subsidieverordening zijn regels opgenomen voor de eindverantwoording van subsidies boven de € 75.000. In artikel 16, lid 2 staat dat een aanvraag tot vaststelling vergezeld moet gaan van een controleverklaring door een onafhankelijk accountant. In de praktijk zien we dat grote organisaties (zoals bijvoorbeeld de Bibliotheek), die diensten verrichten voor meerdere gemeenten, de jaarstukken verstrekken vergezeld van een controleverklaring. Als gemeente heb je dan zekerheid over de cijfers in de jaarrekening en weet dat het jaarverslag niet strijdig is met de jaarrekening, maar je weet niet of de Algemene subsidieverordening, de Subsidieregeling of specifieke subsidievoorwaarden zijn nageleefd. Deze toets zal de gemeente dus nog zelf uit moeten voeren om vast te kunnen stellen dat de subsidie rechtmatig is of dat er een deel teruggevorderd moet worden. Het is ook een mogelijkheid om een specifieke subsidieverklaring te vragen. Dit is bijvoorbeeld gebeurd bij de subsidie inloop GGZ 2019 aan Yulius. De accountant heeft daar getoetst op de naleving van de Algemene subsidieverordening, de Subsidieregeling en de subsidiebeschikking.

Per organisatie kan deze regel in de Algemene Subsidieverordening verschillend nageleefd worden. Dit verschil hoeft geen probleem te zijn zolang je op andere manieren de rechtmatigheid vast kan stellen. Dit moet dan wel goed vastgelegd worden in het dossier en in de vaststellingsbeschikking.

Advies aan de afdeling om per subsidieontvanger boven de € 75.000 na te gaan:

- welke controleverklaring de accountant verstrekt en of dit voldoende is voor het vaststellen van de rechtmatigheid van de subsidie;
- of en zo ja welke aanvullende werkzaamheden moeten worden verricht om de rechtmatigheid te kunnen vaststellen;
- of de afspraken met de subsidieontvangers aangepast moeten worden en of dit ongewenste neveneffecten heeft zoals bijvoorbeeld onevenredig hoge accountantskosten voor de subsidieontvanger;
- of de Algemene Subsidieverordening aangepast moet worden.

Opzet

Het proces is in opzet voldoende (combinatie van hard en soft controls). De processtappen zijn logisch. Er is sprake van 4-ogen principe bij besluitvorming voordat subsidiebeschikking en subsidievaststelling naar subsidieaanvrager gaan. Bij bedragen boven de € 200.000 vindt er een collegebesluit plaats. De betaling is uitbesteed aan het SCD (zoals alle betalingen). De dossiervorming is digitaal. In Inproces is vastgelegd wie welke handeling heeft verricht. Er wordt goed geanticipeerd op wijzigingen in de werkwijze door bijvoorbeeld groot verloop van collega's en het coronavirus.

Advies aan de afdeling ten aanzien van een efficiënter werkproces:

- de subsidiemedewerker toetst door middel van een deelwaarneming of een subsidie op het juiste grootboeknummer en kostensoort is geboekt. Deze toets kan achterwege blijven, omdat onjuiste boekingen van een redelijke omvang worden geconstateerd bij de budgetgesprekken;
- er wordt geen totaalaansluiting gemaakt tussen het Excel-bestand met de subsidies (subadministratie) en de financiële administratie. Dit is een standaardcontrole die je doet om vast te stellen of de subadministratie aansluit bij de hoofdadministratie. Dit zie je over het algemeen vaker gebeuren bij baten dan bij lasten, omdat dit een volledigheidsccontrole is (is er niet te weinig opgenomen). Als een subsidie niet wordt uitbetaald dan gaat de subsidieaanvrager wel piepen. Bij de terugvorderingen zou dit sowieso nuttig zijn.

Daarnaast aandacht gevraagd voor (op basis van het gesprek en controles vorige jaren):

- gebruik van memo's in InProces ter verduidelijking van het proces en de besluitvorming;
- vastlegging waarom je bij de subsidiebeschikking en subsidievaststelling vindt dat een organisatie een subsidie moet krijgen en dit ook vast te leggen in het dossier, collegebesluit en beschikking.

Bestaan

De geselecteerde lijncontrole is Stichting Yulius (inloop GGZ). Bewust gekozen voor een bedrag boven de € 75.000 om te kijken hoe is omgegaan met de controleverklaring bij vaststelling van de subsidie. Hierbij zijn geen bijzonderheden geconstateerd.

2.4 Huren

Bij dit proces gaat het om het verhuren van vastgoed. Er zijn aan dit proces geen aspecten ten aanzien van het voorwaarden criterium verbonden.

Beleid

Er is geen beleid met betrekking tot dit proces.

Opzet

Het proces is in opzet voldoende (combinatie van hard en soft controls). De processtappen zijn logisch.

Advies:

- op diverse plekken wordt aan dossiervorming gedaan (Negometrix, T-schijf en in dossiermappen). Te veel is beter dan te weinig, maar hier zou naar de efficiency gekeken kunnen worden. Daarnaast zou ook aan dossiervorming moeten worden gedaan in InProces;
- de aansluiting tussen Amis en K2F wordt op regelniveau gemaakt. Geadviseerd op dit op totaalniveau te maken door de controleverslagen en mutatieverslagen uit Amis aan te sluiten met een overzicht van de verhuuropbrengsten in K2F. Deze aansluiting minimaal 1x per jaar over het hele boekjaar, maar in het begin meerdere keren per jaar;

- voor de controle op de volledigheid van de vaste verhuringen op objectniveau een aansluiting maken tussen de WOZ-aanslag, de vastgoedregistratie ten behoeve van het onderhoudsplan en de verhuuropbrengsten in K2F.

Bestaan

Er is weinig verloop in de vaste huurders. De geselecteerde lijncontrole is:

- Spektakel (voor de lopende huur, er is wel een nieuwe huurovereenkomst gesloten)
- Hockeyclub Derby (voor de nieuwe huur)
- Stichting Jeugdteams voor de beëindiging

Hierbij zijn geen bijzonderheden geconstateerd.

2.5 Erfpacht en huur industriegronden

Bij dit proces gaat het om het in erfpacht uitgeven en verhuren van industriegronden. Er zijn aan dit proces geen aspecten ten aanzien van het voorwaarden criterium verbonden.

Beleid

Er is geen beleid met betrekking tot dit proces.

Opzet

Het proces is in opzet voldoende (combinatie van hard en soft controls). De processtappen zijn logisch.

Geen advisering ter verbetering van de inrichting van het proces. Wel voor de uitvoering:

- maak gebruik van Negometrix (contractenregister). Op deze manier krijg je een melding bij belangrijke momenten van het contract, zoals indexering en afloop. Daarnaast hebben we inzicht welke contracten de gemeente Zwijndrecht heeft;
- aansluiting tussen de kosten en de opbrengsten en de verwerking hiervan in K2F na afloop van het boekjaar te ontvangen voor het dossier van de verbijzonderde interne controle.

Bestaan

Er zijn drie grote contracten:

- Cementbouw
- Schokindustrie
- Jiffy

Gezien de kleine omvang van het aantal contracten alle grote contracten opgevraagd. Daarnaast nog een klein contract opgevraagd van Van der Wees. Hierbij zijn geen bijzonderheden geconstateerd.

2.6 Leningen

Bij dit proces gaat het om het aangaan van leningen rekening houdend met de gestelde regels in het financieringsstatuut.

Beleid

Het beleid is opgenomen in het financieringsstatuut. De bevoegdheden en de verantwoordelijkheden zijn duidelijk.

Opzet

Het proces is in opzet voldoende (combinatie van hard en soft controls). De processtappen zijn logisch. De bevoegdheden en de verantwoordelijkheden zijn duidelijk.

Bestaan

In 2016 is een meerjarig leningpakket afgesloten. Er zijn toen drie leningovereenkomsten afgesloten met storting in 2020. Deze leningen zijn getoetst op naleving van het financieringstatuut. Hierbij zijn geen bijzonderheden geconstateerd.

2.7 Leges omgevingsvergunning

Bij dit proces gaat het om het verstrekken van omgevingsvergunningen in overeenstemming met de legesverordening.

Beleid

Het beleid is opgenomen in de legesverordening.

Opzet

De afdeling heeft een document met werkafspraken over de te volgen procedures. Het proces is in opzet voldoende (combinatie van hard en soft controls). De processtappen zijn logisch.

Bestaan

De accountant heeft dit proces niet geselecteerd, omdat het totaal aan leges omgevingsvergunningen lager is dan de goedkeuringstolerantie. De accountant had vorig jaar nog vraagtekens bij de volledigheid van de opbrengsten. Om deze reden is hier dit jaar aandacht aan besteed.

De afdeling maakt gebruik van diverse Excel-bestanden om het proces van vergunningverlening in de gaten te houden. Een onderdeel hiervan is de toets of alle verstrekte vergunningen ook hebben geleid tot het versturen van een nota en de bijbehorende verwerking in de financiële administratie. Op deze manier controleert de medewerkers de volledigheid van de opbrengsten leges omgevingsvergunningen.

2.8 Memoriaalboekingen

Bij dit proces gaat het om het verwerken van memoriaalboekingen.

Beleid

Er is geen beleid met betrekking tot dit proces.

Opzet

Het proces is in opzet voldoende (combinatie van hard en soft controls). De processtappen zijn logisch.

Bestaan

Er is a-select een memoriaal geselecteerd. Hierbij zijn geen bijzonderheden geconstateerd.

3. Gegevensgerichte werkzaamheden

Zoals in het Interne Controleplan beschreven zullen we de werking van de beheersmaatregelen niet toetsen, maar zullen we een gegevensgerichte controle uitvoeren. We toetsen dan of de uitkomsten van het proces rechtmatig (getrouwheid is hier een onderdeel van) zijn. Naast het uitvoeren van deze controles per proces verdeeld over het hele jaar, voeren we na afloop van het jaar nog meer gegevensgerichte controles uit.

Als doorontwikkeling van de VIC willen we volgend jaar de gegevensgerichte werkzaamheden over het eerste halfjaar voorafgaand aan de interimcontrole van de accountant uitgevoerd hebben en voor het einde van het jaar de werkzaamheden ten aanzien van het derde kwartaal. Dit zorgt voor een betere spreiding van de werkzaamheden en de accountant kan onze bevindingen over het eerste halfjaar meenemen bij zijn interimcontrole. Om bij de start van de accountantscontrole in maart de VIC afgerond te hebben moet periode 12 eerder afgerond zijn, zodat de waarnemingen over die periode eerder opgepakt en afgerond kunnen worden.

3.1 Controles per proces

Bij de dossiervorming voor de interimcontrole van de accountant hebben we een overzicht aangeleverd van alle boekingsregels over de periode 0 tot en met 9 van 2020. Op 9 november hebben wij de selectie van de accountant ontvangen. We hebben de afspraak met de accountant gemaakt dat wij uiterlijk 22 januari het dossier aanleveren, zodat de accountant uiterlijk op 25 januari kan starten met zijn werkzaamheden. Na het afsluiten van periode 12 hebben we een overzicht aangeleverd van alle boekingsregels over de periode 10 tot en met 12 van 2020. Op 17 februari hebben wij de selectie van de accountant ontvangen. Na het afsluiten van periode 12 en voor het opstellen van de concept jaarstukken zijn nog een aantal laatste boekingen gedaan. Deze boekingen zijn opgenomen in periode 13. Op 2 maart hebben we een overzicht aangeleverd van alle boekingsregels over de periode 13 van 2020. De accountant heeft geen aanvullende selecties gedaan voor de VIC.

De boekingsregels zijn in drie tranches (periode 0 t/m 9, periode 10 t/m 12 en periode 13) bij de accountant aangeleverd. Om te bepalen of de accountant zijn steekproeven op de juiste massa heeft gebaseerd zijn de drie overzichten bij elkaar opgeteld en is aansluiting gezocht met de jaarstukken. De aansluiting is vastgesteld.

In de bijlage zijn de bevindingen en adviezen opgenomen ten aanzien van de gegevensgerichte controle van de geselecteerde processen.

3.2 Eindejaarscontroles

Een belangrijke toets betreft de naleving van de Europese aanbestedingsregels. Hiervoor voeren we een spend-analyse uit op de uitgaven aan crediteuren over de afgelopen 4 jaar. Daarnaast hebben we aansluitingen gemaakt met sub-administraties/primaire registraties voor de subsidieverstrekingen en diverse opbrengstensoorten. Voor de opbrengsten hebben we ook een cijferbeoordeling gedaan.

In de bijlage zijn de bevindingen en adviezen opgenomen ten aanzien van de eindejaarscontroles.

4. Begrotingscriterium

Als blijkt dat de gerealiseerde lasten, mutaties met reserves of investeringen per programma zoals weergegeven in de jaarstukken hoger zijn dan de geraamde bedragen met inbegrip van de laatste begrotingswijziging, is er sprake van onrechtmatige uitgaven. De overschrijding is in strijd met het budgetrecht van de gemeenteraad. Voor de afsluitende oordeelsvorming is van belang in hoeverre de begrotingsoverschrijding past binnen het door de gemeenteraad geformuleerde beleid en/of wordt gecompenseerd door aan de lasten gerelateerde hogere baten. Met het vaststellen van het Controleprotocol, op 8 december 2020, geeft de raad aan welke overschrijdingen meetellen voor het oordeel van de accountant. Overschrijdingen per programma onder de € 50.000 worden in overeenstemming met de Financiële Verordening buiten beschouwing gelaten.

In het overzicht van baten en lasten en bij de investeringsbudgetten zijn geen begrotingsonrechtmatigheden vastgesteld die meetellen voor het oordeel van de accountant.

5. Misbruik & Oneigenlijk gebruik criterium

Bij het M&O criterium stellen we vast of gegevens die door belanghebbenden zijn verstrekt, om het voldoen aan voorwaarden aan te tonen, juist en volledig zijn. Dit ter voorkoming en bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik van wet- en regelgeving.

De gemeente heeft geen nota M&O-beleid. In de wet- en regelgeving en in de processen zijn regels en beheersmaatregelen opgenomen ter voorkoming van misbruik en oneigenlijk gebruik. Bij de gegevensgerichte controle op de processen wordt ook getoetst op naleving van regels ten aanzien van het M&O-criterium. Dit is vastgelegd in de memo's van de processen bij het voorwaarden criterium. Daarnaast stellen we een frauderisicoanalyse op. Deze frauderisicoanalyse is voor het laatst in 2016 uitgevoerd. In 2018 zijn gesprekken geweest over de opzet van de processen. Hierbij is ook per proces een risicoanalyse uitgevoerd. Fraude is daar wel een onderdeel van, maar niet als zodanig expliciet benoemd. De opzet van de processen is in 2020 geactualiseerd voor zover het processen betreft met een omvang van meer dan de goedkeuringstolerantie.

Toetsen op naleving van regels ten aanzien van het M&O-criterium gebeurt gegevensgericht tegelijk met de toetsing op het voorwaarden criterium. De algehele frauderisicoanalyse is van 2016. In de risicoanalyse bij de processen zou M&O en fraude explicieter naar voren mogen komen.

6. Oordeelsvorming

Bij de gegevensgerichte controle van de processen zijn de volgende getrouwheids- en rechtmatigheidsfouten geconstateerd.

6.1 Getrouwheid

Inkoop- en aanbestedingen

- bij 2 facturen is de prestatielevering onzeker (geen onderliggende stukken). Dit betreffen facturen lager dan € 1.500.

Voor wat betreft de prestatielevering betreft het facturen met een kleine omvang. De kans op een materiële fout is gering. Uitbreiding van werkzaamheden is niet nodig.

- 1 factuur betreft een onjuist boekjaar (geen NTB opgenomen in 2019) en de prestatielevering is onzeker. Dit betreft een bijzondere factuur en is gecommuniceerd met de betrokkenen.

Voor wat betreft de balansposten bij de controle van de overlopende passiva (nog te betalen bedragen) letten op de juiste toepassing van het baten en lasten stelsel.

Investerings

- 1 factuur is niet getrouw (kosten hadden niet geactiveerd mogen worden) en wordt gecorrigeerd.

De correctie is uitgevoerd.

- 1 factuur is deels getrouw. Bij de Jaarstukken 2019 is geen balanspost nog te betalen opgenomen voor een deel van de factuur.

Voor wat betreft de balansposten bij de controle van de overlopende passiva (nog te betalen bedragen) letten op de juiste toepassing van het baten en lasten stelsel.

Subsidieverstrekingen

De subsidievaststellingen 2019 en de subsidietoekenningen 2020 zijn niet allemaal getrouw. Eén subsidie (van de 12) is niet getrouw. De 'subsidie' aan ZorgMies van € 20.000 heeft betrekking op 2021 (betaling in 2019 heeft betrekking op 2020). Daarnaast betreft deze betaling een opdracht en geen subsidie en is dus niet op de juiste kostensoort geboekt. Hiervoor is een nieuwe selectie gemaakt. Deze selectie is wel getrouw.

Huuropbrengsten

- 1 nota is niet getrouw. Het betreft niet een huur van een accommodatie die via Amis loopt, maar een bate van een recognitie (bijvoorbeeld het recht om een in- en uitrit te gebruiken).

De totale omvang van de huurbaten van de recognities is zeer gering (circa € 10.000). Hier is dus geen risico op materiële fouten.

Erfpacht en huur industriegronden

- de nota die niet getrouw is betreft een mogelijk niet juist toegepaste indexatie.

De mogelijke fout is circa € 4.000. Hier is dus geen risico op materiële fouten.

6.2 Rechtmatigheid

Inkoop- en aanbestedingen

- 1 factuur had deels geactiveerd moeten worden. Dit is gecommuniceerd met de betrokkenen en zal worden gecorrigeerd.

Correctie is niet uitgevoerd.

EU-aanbestedingsregels

- voor de controle op de naleving van de Europese aanbestedingsregels is een spendanalyse uitgevoerd op de betalingen aan crediteuren over de afgelopen 4 jaar. Er is één onrechtmatigheid en één risico voor volgende jaren gevonden. Het betreft;
 - o een onrechtmatigheid van € 230.004,16 in verband met het overschrijden van de opdrachtwaarde van de raamovereenkomst rioolreiniging en inspectie.
 - o een risico dat de uitbestede elektrotechnische werkzaamheden aan ETB De Noord in 2021 boven de EU-aanbestedingsgrens uitkomen. Hier moet nader onderzocht worden wat de meest passende wijze (proportioneel) van aanbesteden is.
- de doorwerking naar 2020 van de onrechtmatigheden van vorig jaar is € 492.886. De onrechtmatigheden van vorig jaar ten aanzien van transVORM B.V. en FrisFacilitair zijn komen te vervallen, omdat nu is aangetoond aan de accountant dat deze kosten rechtmatig zijn in het kader van de Europese aanbestedingsregels.

Investerings

- 1 factuur is onterecht geactiveerd. Dit betreft dezelfde factuur waarbij bij de getrouwheid is gezegd dat deze niet getrouw is en wordt gecorrigeerd.

De correctie is uitgevoerd.

Subsidieverstrekingen

- 1 subsidievaststelling 2019 is onrechtmatig. Deze subsidievaststelling van € 75.572,68 is namelijk al vastgesteld voordat de controleverklaring aanwezig was. Daarnaast wordt er geen controleverklaring, maar een samenstelverklaring aangeleverd.

Ten behoeve van de extrapolatie van deze fout is integraal onderzocht of de aanvragen tot subsidievaststelling van subsidies boven de € 75.000 vergezeld gaan van een controleverklaring. Hierbij is vastgesteld dat alle overige subsidies rechtmatig zijn op dit punt.

6.3 Conclusie

Getrouwheid

Er zijn geen getrouwheidsfouten geconstateerd die meegenomen moeten worden in de foutevaluatie.

Rechtmatigheid

Ten aanzien van de rechtmatigheid is er een totale rechtmatigheidsfout van € 798.463. Deze kunnen als volgt gespecificeerd worden.

EU-aanbestedingsregels

De doorwerking naar 2020 van de onrechtmatigheden van vorig jaar is € 492.886. De onrechtmatigheden van vorig jaar ten aanzien van transVORM B.V. en FrisFacilitair zijn komen te vervallen, omdat nu is aangetoond aan de accountant dat deze kosten rechtmatig zijn in het kader van de Europese aanbestedingsregels.

Voor de controle op de naleving van de Europese aanbestedingsregels is een spendanalyse uitgevoerd op de betalingen aan crediteuren over de afgelopen 4 jaar. Er is één onrechtmatigheid en één risico voor volgende jaren gevonden. Het betreft;

- een onrechtmatigheid van € 230.004,16 in verband met het overschrijden van de opdrachtwaarde van de raamovereenkomst rioolreiniging en inspectie.
- een risico dat de uitbestede elektrotechnische werkzaamheden aan ETB De Noord in 2021 boven de EU-aanbestedingsgrens uitkomen. Hier moet nader onderzocht worden wat de meest passende wijze (proportioneel) van aanbesteden is.

Subsidieverstrekingen

Eén subsidievaststelling 2019 is onrechtmatig. Deze subsidievaststelling van € 75.572,68 is namelijk al vastgesteld voordat de controleverklaring aanwezig was. Daarnaast wordt er geen controleverklaring, maar een samenstelverklaring aangeleverd.

7. Overige controles

In de navolgende paragrafen zijn de bevindingen opgenomen ten aanzien van de overige controles waaronder kas en creditcard. Voor de fractievergoedingen wordt een aparte rapportage verstrekt aan de Griffie.

7.1 Kas

Er zijn geen onregelmatigheden gevonden bij de controle van de kleine kassen. Wel zien we mogelijkheden voor verbetering van het proces en de uitvoering, namelijk:

- er zijn twee kleine kassen in de organisatie. Gezien de aard van contant geld, het inherente risico van fraudegevoeligheid, adviseer ik beide kleine kassen samen te voegen en te laten beheren door de Gemeentewinkel aangezien zij de meeste ervaring hebben met contant geld. De Gemeentewinkel telt maandelijks de kassen, maken gebruik van standaardformulieren en zorgen maandelijks, via de financieel adviseur, voor verwerking in de financiële administratie. De afdeling Concerncontrol beoordeelt periodiek de processen in opzet en bestaan. Dit is een goede uitwerking van de verantwoordelijkheden volgens het Three Lines of Defence model;
- de Gemeentewinkel kan dan de spelregels van de andere kleine kas gaan hanteren aangezien zij zelf geen spelregels hebben. Bij de spelregels is het van belang om goede afspraken te maken over het doel van de kas en welke uitgaven via de kleine kas mogen gaan. De kleine kas moet dienstbaar zijn aan het proces met de managementfilosofie in het achterhoofd, maar de risico's moeten beheersbaar zijn;
- ongeveer de helft van de uitgaven via de kleine kassen zijn boven de € 50. Dit voldoet niet aan de spelregel 'tientjes werk'. Om niet te grote uitgaven via de kleine kas te laten lopen geef ik in overweging om voor grotere uitgaven en bulk kleinere uitgaven te werken met standaardleveranciers, waar op rekening besteld kan worden. De bestellingen moeten wel via een beperkt aantal contactpersonen gekanaliseerd worden, om een wildgroei aan bestellingen te voorkomen. Hierbij rekening houdend met het mandaat dat medewerkers hebben en onze managementfilosofie. De kas moet dienstbaar zijn aan het proces en met het inherente risico van fraude van contant geld (de prestatielevering van deze kleine uitgaven is moeilijk vast te stellen).

7.2 Creditcard

Er zijn geen onregelmatigheden gevonden bij de controle van de creditcard. Wel zien we mogelijkheden voor verbetering van het proces en de uitvoering, namelijk:

- er zijn geen definitieve procesafspraken voor de creditcard op papier vastgesteld. Wij adviseren procesafspraken vast te leggen en met betrokkenen af te stemmen. Hierbij rekening houden met de managementfilosofie van de organisatie en met het inherente risico van fraude bij een creditcard (de prestatielevering van uitgaven is moeilijk vast te stellen);
- de onderliggende stuken van de uitgaven zoals de bestelling zijn niet beschikbaar. Het is daarmee niet duidelijk welke uitgaven zijn gedaan en door wie. De prestatielevering is daarbij ook moeilijk vast te stellen. Wij adviseren de onderliggende stukken te archiveren bij de facturen van de creditcardmaatschappij.

7.3 Fractievergoedingen

Voor wat betreft de fractievergoedingen wordt een aparte rapportage verstrekt aan de Griffie.

Bijlage

Conclusies en advisering per proces

Proces	Inkoop- en aanbestedingen
Beleid	Het Regionaal Inkoop- en aanbestedingsbeleid is vanaf 1 januari 2020 in werking getreden. In het raadsbesluit zijn de volgende acties genoemd, die nog niet zijn uitgevoerd: - in het Regionaal Inkoop- en aanbestedingsbeleid zijn doelen benoemd voor de Drechtsteden. De lokale ambities moeten nog bepaald worden en door de gemeenteraad worden vastgesteld; - na de vaststelling van het Regionaal Inkoop- en aanbestedingsbeleid, zal team Inkoop een informatieronde organiseren voor het toelichten hiervan aan de medewerkers bij de klantorganisaties. <i>Advies</i> Voer bovenstaande acties uit.
	Opvallend aan het Regionaal Inkoop- en aanbestedingsbeleid is dat het pas in bijlage B gaat over het streven naar een rechtmatige en verantwoorde besteding van publieke gelden en naar het reduceren van risico's op schadeclaims door aanbestedingen rechtmatig uit te voeren. <i>Advies</i> Neem in overweging om de rechtmatigheid een prominenter plaats in te laten nemen in het regionaal inkoop- en aanbestedingsbeleid.
Opzet	Het proces is in opzet voldoende rekening houdend met de sturingsfilosofie van de gemeente Zwijndrecht. Het proces is niet voldoende om een systeemgerichte controle uit te voeren.
Bestaan	<u>Aanbesteding</u> De aanbesteding is rechtmatig, maar er zijn wel aandachtspunten ten aanzien van het proces, namelijk: - het risico ten aanzien van het referentieproject is niet zichtbaar afgewikkeld. Van het mondelinge overleg over het advies van het JKC met betrekking tot de voorlopige gunning is geen verslag gemaakt; - bij het mandaatbesluit is niet alle informatie verstrekt (in ieder geval niet zichtbaar) wat nodig is om dit besluit te kunnen nemen. Er is namelijk niks gezegd over het risico aangaande het referentieproject. Maar dit had in feite ook al bij de voorlopige gunning moeten gebeuren. <i>Advies</i> - als organisatie een keuze te maken welke risico's je bereid bent te nemen bij een aanbesteding. Houd hierbij rekening dat we een overheidsorganisatie zijn en in de schijnwerpers staan; - een geconstateerd risico zichtbaar af te wikkelen en af te stemmen met de specialist;

	- de gemandateerde naast het besluit van definitieve gunning ook het besluit van voorlopige gunning te laten nemen en bij dit besluit voldoende transparant te zijn, onder andere over eventuele risico's die gelopen worden.
	<u>Inkooptransactie</u> Bij een reguliere inkooptransactie is de mandaatregeling niet nageleefd en is niet de juiste manier van aanbesteden gevolgd. Beide regelingen maken geen onderdeel uit van het normenkader voor de rechtmatigheid, dus heeft dit geen gevolgen voor de accountantscontrole op de rechtmatigheid. Bij het gesprek met deze medewerker kwam naar voren dat degene niet wist dat er interne regels waren voor het aanbesteden en het aangaan van verplichtingen. <i>Advies</i> Zorg voor communicatie en instructies over de mandaatregeling en de het regionaal inkoop- en aanbestedingsbeleid. Incidenteel voor alle medewerkers en structureel bij indiensttreding nieuwe medewerkers en bij inhuur.
	<u>Overige aandachtspunten</u> - bij een aanbesteding kan een dilemma ontstaan waar de doelmatigheid en de doeltreffendheid tegenover de rechtmatigheid komt te staan. We gebruiken de methode 'Morele oordeelsvorming' om ons te helpen bij dilemma's. In eerste instantie is rechtmatigheid een beginselargument en gaat daarmee boven de doelmatigheid en de doeltreffendheid tenzij de gevolgen zo groot zijn; - het opnemen van verplichtingen in de verplichtingenadministratie gebeurt niet altijd; - het opnemen van contracten in een contractenregister gebeurt niet altijd. Het contractenregister Negometrix wordt binnenkort vervangen door AddVueConnet. Dit is een goed moment om aandacht te vragen voor het invoeren van contracten het contractregister en de voordelen hiervan voor de medewerkers en de organisatie te benadrukken; - over het algemeen zijn de stukken ten aanzien van de processen inkoop- en aanbestedingen en investeringen snel ontvangen. Uit het contact met de medewerkers krijg ik de indruk dat de aanbestedingsdossiers versnipperd door de regio aanwezig zijn en dat er geen eenduidige werkwijze is voor de dossiervorming van aanbestedingen. <i>Advies</i> - bespreek een dilemma bij een aanbesteding met degene die het mandaat heeft en leg de overwegingen en het besluit vast; - zorg voor communicatie en instructies over de registratie van verplichtingen, contracten en de dossiervorming. Benadruk hierbij de voordelen voor de medewerkers en de organisatie; - zorg voor een eenduidige wijze van archiveren van stukken ten aanzien van het aanbestedingsproces. Onderzoek hierbij ook het gebruik van InProces.
Gegevensgerichte werkzaamheden	<u>Getrouwheid</u> - 40 facturen zijn getrouw; - bij 2 facturen is de prestatielevering onzeker (geen onderliggende stukken). Dit betreffen facturen lager dan € 1.500;

- 1 factuur betreft een onjuist boekjaar (geen NTB opgenomen in 2019) en de prestatielevering is onzeker. Dit betreft een bijzondere factuur en is gecommuniceerd met de betrokkenen;
- de onderbouwing van de prestatielevering is soms lastig, dit geldt vooral bij inhuur van personeel.

Advies

Er is onzekerheid (geen fout, omdat niet geconstateerd is dat de prestatie niet is geleverd maar er zijn geen bewijsstukken van de prestatielevering) ten aanzien van de prestatielevering voor facturen met een laag bedrag. De afdeling Concerncontrol stemt met de accountant af hoe hier mee om te gaan in de controle. Dit kan bestaan uit verder zoeken naar bewijs voor prestatielevering ten aanzien van deze facturen, onzekerheid isoleren, steekproef uitbreiden of onzekerheid meenemen in de afwikkeling van de controle.

Rechtmatigheid

- 42 facturen zijn rechtmatig;
- 1 factuur had deels geactiveerd moeten worden. Dit is gecommuniceerd met de betrokkenen en zal worden gecorrigeerd.

Overig

- bij 10 facturen (23%) is de opdracht niet verleend volgens de mandaatregeling;
- bij 4 facturen (9%) is de aanbesteding niet volgens het regionaal inkoop- en aanbestedingsbeleid uitgevoerd;
- over het algemeen zijn de stukken snel ontvangen. Uit het contact met de medewerker krijg ik de indruk dat de dossiers versnipperd door de regio aanwezig zijn en dat er geen eenduidige werkwijze is voor de dossiervorming van bijvoorbeeld aanbestedingen.

Advies

- zorg voor communicatie en instructies over de mandaatregeling en de het regionaal inkoop- en aanbestedingsbeleid. Incidenteel voor alle medewerkers en structureel bij indiensttreding nieuwe medewerkers en bij inhuur;
- zorg voor een eenduidige wijze van archiveren van stukken ten aanzien van het aanbestedingsproces. Onderzoek hierbij ook het gebruik van InProces.

Spendanalyse

Voor de controle op de naleving van de Europese aanbestedingsregels is een spendanalyse uitgevoerd op de betalingen aan crediteuren over de afgelopen 4 jaar. Hierbij is de SDO notitie over uitvoering controle op aanbestedingen als leidraad genomen. Er is één onrechtmatigheid en één risico voor volgende jaren gevonden. Het betreft;

- een onrechtmatigheid van € 230.004,16 in verband met het overschrijden van de opdrachtwaarde van de raamovereenkomst rioolreiniging en inspectie.
- een risico dat de uitbestede elektrotechnische werkzaamheden aan ETB De Noord boven de EU-aanbestedingsgrens uitkomen. Hier moet nader onderzocht worden wat de meest passende wijze (proportioneel) van aanbesteden is.

Om te bepalen of de accountant zijn steekproeven op de juiste massa heeft gebaseerd is het overzicht van de spendanalyse aangesloten met het overzicht van de boekingsregels wat gebruikt is als basis voor de steekproef bij de controles per proces. Hier is een verschil geconstateerd. Dit verschil wordt veroorzaakt doordat correctieboekingen die uitgevoerd zijn in 2020 op facturen uit eerdere boekjaren in de boekingsregels worden verwerkt in 2020 en in de crediteurenadministratie gekoppeld worden aan de oorspronkelijke factuur en dus in een eerder boekjaar worden geregistreerd. De correctieboeking wordt juist in de boekingsregels van 2020 verwerkt en maken daarmee onderdeel uit van de Jaarstukken 2020. In de crediteurenadministratie is het logisch dat je de correctie aan de oorspronkelijke factuur wilt koppelen. Het overzicht van de spendanalyse is gebaseerd op de crediteurenadministratie en sluit daarmee niet aan met het overzicht van de boekingsregels. Aan de andere kant krijg je in het overzicht van de spendanalyse wel de zuivere facturenstroom van desbetreffende crediteur in desbetreffend boekjaar. Kortom het is niet fout, maar iets om rekening mee te houden bij het bepalen van je massa.

Er is ook gekeken naar de doorwerking naar 2020 van de onrechtmatigheden van vorig jaar. De totale fout die doorwerkt in 2020 is € 492.886. De onrechtmatigheden van vorig jaar ten aanzien van transVORM B.V. en FrisFacilitair zijn komen te vervallen, omdat nu is aangetoond aan de accountant dat deze kosten rechtmatig zijn in het kader van de Europese aanbestedingsregels.

We hebben geconstateerd dat er in een aantal gevallen geen toets wordt gedaan of een contract al is volgelopen. Met andere woorden er wordt niet bijgehouden wanneer de totale besteding de opdrachtwaarde gaan overschrijden. Ook al is een contract op de juiste wijze aanbesteed dan kan een overschrijding van de opdrachtwaarde toch leiden tot een onrechtmatigheid. Een voorbeeld hiervan is de raamovereenkomst onderhoud elementenverhardingen. De gezamenlijke opdrachten overschrijden namelijk de inschatting gemaakt bij de aanbesteding. Voor dit moment geen problemen voor de rechtmatigheid op Europese aanbestedingsregels omdat het totale bedrag onder de grens voor werken van € 5.350.000 blijft. Maar wel een probleem voor de rechtmatigheid op het regionaal inkoop- en aanbestedingsbeleid. Overigens heeft dit geen gevolgen voor het oordeel van de accountant.

Advies

Zorg voor een toets van de bestedingen ten aanzien van een contract ten opzichte van de afgesproken opdrachtwaarde.

Proces	Investerings
Beleid	Geen bijzonderheden geconstateerd.
Opzet	De opzet van het proces activeren is niet beschreven en beoordeeld. Voor wat betreft het proces rondom de inkopen en aanbestedingen verwijzen we naar het proces Inkoop- en aanbestedingen.

Bestaan	We hebben geconstateerd dat de prestatie is geleverd, de investering terecht is geactiveerd, het activum gekoppeld is aan de juiste balanscode voor de presentatie in de balans en de looptijd in overeenstemming is met de nota waardering en afschrijving ten behoeve van de bepaling van de afschrijvingen.
Gegevensgerichte werkzaamheden	<u>Getrouwheid</u> - 19 facturen zijn getrouw; - 1 factuur is niet getrouw en wordt gecorrigeerd; - 1 factuur is deels getrouw. Bij de Jaarstukken 2019 is geen balanspost nog te betalen opgenomen voor een deel van de factuur; - bij 1 investering is in het oorspronkelijk raadsvoorstel geen rekening gehouden met desinvestering. Dit is eerder al ambtelijk onderkend, maar moet nog administratief geregeld worden. <i>Advies</i> Zorg voor kennisoverdracht over de verslaggevingsregels omtrent materiële vaste activa in het algemeen en de nota waardering en afschrijving in het bijzonder. Bij het aanvragen van investeringsbudget moet voldoende aandacht besteed worden aan een mogelijke desinvestering.
	<u>Rechtmatigheid</u> - 20 facturen zijn rechtmatig; - 1 factuur is onterecht geactiveerd. Dit betreft dezelfde factuur waarbij bij de getrouwheid is gezegd dat deze niet getrouw is en wordt gecorrigeerd.
	<u>Overig</u> - 12 facturen zijn akkoord; - 3 facturen (14%) (waarvan 1 ook niet in overeenstemming is met de mandaatregeling) zijn niet in overeenstemming met het inkoop- en aanbestedingsbeleid; - 6 facturen (29%) (waarvan 1 ook niet in overeenstemming is met het inkoop- en aanbestedingsbeleid) zijn de opdracht niet verstrekt in overeenstemming met de mandaatregeling. <i>Advies</i> Zorg voor communicatie en instructies over de mandaatregeling en de het regionaal inkoop- en aanbestedingsbeleid. Incidenteel voor alle medewerkers en structureel bij indiensttreding nieuwe medewerkers en bij inhuur.

Beleid	In de Algemene Subsidieverordening zijn regels opgenomen voor de eindverantwoording van subsidies boven de € 75.000. In artikel 16, lid 2 staat dat een aanvraag tot vaststelling vergezeld moet gaan van een controleverklaring door een onafhankelijk accountant. In de praktijk wordt hier door de subsidieontvanger verschillend mee omgegaan. Dit verschil hoeft geen probleem te zijn zolang je op andere manieren de rechtmatigheid vast kan stellen. Dit moet dan wel goed vastgelegd worden in het dossier en in de vaststellingsbeschikking. <i>Advies</i> Ga per subsidieontvanger boven de € 75.000 na: - welke controleverklaring de accountant verstrekt en of dit voldoende is voor het vaststellen van de rechtmatigheid van de subsidie; - of en zo ja welke aanvullende werkzaamheden moeten worden verricht om de rechtmatigheid te kunnen vaststellen; - of de afspraken met de subsidieontvangers aangepast moeten worden en of dit ongewenste neveneffecten heeft zoals bijvoorbeeld onevenredig hoge accountantskosten voor de subsidieontvanger; - of de Algemene Subsidieverordening aangepast moet worden.
Opzet	Het proces is in opzet voldoende rekening houdend met de sturingsfilosofie van de gemeente Zwijndrecht. Het proces is niet voldoende om een systeemgerichte controle uit te voeren.
	<u>Overige aandachtspunten (op basis van het gesprek en controles vorige jaren)</u> - de subsidiemedewerker toetst door middel van een deelwaarneming of een subsidie op het juiste grootboeknummer en kostensoort is geboekt. Deze toets kan achterwege blijven, omdat onjuiste boekingen van een redelijke omvang worden geconstateerd bij de budgetgesprekken; - er wordt geen totaalaansluiting gemaakt tussen het Excel-bestand met de subsidies (subadministratie) en de financiële administratie. Dit is een standaardcontrole die je doet om vast te stellen of de subadministratie aansluit bij de hoofdadministratie. Dit zie je over het algemeen vaker gebeuren bij baten dan bij lasten, omdat dit een volledigheidscntrole is (is er niet te weinig opgenomen). Als een subsidie niet wordt uitbetaald dan gaat de subsidieaanvrager wel piepen. Bij de terugvorderingen zou dit sowieso nuttig zijn. - gebruik van memo's in InProces ter verduidelijking van het proces en de besluitvorming; - vastlegging waarom je bij de subsidiebeschikking en subsidievaststelling vindt dat een organisatie een subsidie moet krijgen en dit ook vast te leggen in het dossier, collegebesluit en beschikking. <i>Advies</i> - laat de deelwaarneming op juiste boeking van subsidies achterwege. Dit gebeurt al bij de budgetgesprekken; - maak jaarlijks een totaalaansluiting tussen het Excel-bestand met de subsidies en de financiële administratie;

	- zorg voor communicatie en instructies over het gebruik van memo's in Inproces en de vastlegging over de rechtmatigheid van een subsidie in dossier, collegebesluit en beschikking.
Bestaan	Geen bijzonderheden geconstateerd.
Gegevensgerichte werkzaamheden	<u>Getrouwheid</u> De subsidievaststellingen 2019 en de subsidietoekenningen 2020 zijn niet allemaal getrouw. Eén subsidie (van de 12) is niet getrouw. De 'subsidie' aan ZorgMies van € 20.000 heeft betrekking op 2021 (betaling in 2019 heeft betrekking op 2020). Daarnaast betreft deze betaling een opdracht en geen subsidie en is dus niet op de juiste kostensoort geboekt. Hiervoor is een nieuwe selectie gemaakt. Deze selectie is wel getrouw. <i>Advies</i> Zorg voor juiste verwerking van deze betaling als opdracht of zorg voor legaliseren van deze betaling als subsidie.
	<u>Rechtmatigheid</u> Van de subsidievaststellingen 2019 zijn 11 van de 12 rechtmatig. Eén subsidie is niet rechtmatig. Bij de vaststelling van de subsidie voor peuteropvang aan Yes! Kinderopvang van €75.572,68 is geen controleverklaring ontvangen (overigens wel een samenstelverklaring). Ten behoeve van de extrapolatie van deze fout is integraal onderzocht of de aanvragen tot subsidievaststelling van subsidies boven de € 75.000 vergezeld gaan van een controleverklaring. Hierbij is vastgesteld dat alle overige subsidies rechtmatig zijn op dit punt. <i>Advies</i> Zie het advies ten aanzien van de controleverklaring bij Beleid. Alle subsidietoekenningen 2020 zijn rechtmatig.
	<u>Overig</u> De termijnen van de algemene subsidieverordening zijn niet altijd nageleefd. Dit geldt voor: - 33% (4 stuks) van de aanvragen van de subsidie 2020; - 8% (1 stuk) van de besluiten over de aanvraag van een subsidie 2020; - 25% (3 stuks) van de aanvragen tot vaststelling van de subsidie 2019; - 33% (4 stuks) van de besluiten tot vaststelling van de subsidie 2019. De medewerkers houden naast de termijn van de ASV ook de termijn van de Algemene Wet Bestuursrecht (AwB) in het achterhoofd. De AwB biedt meer mogelijkheden. In de toekomst bij de VIC bij overschrijdingen van de termijnen in de ASV navragen hoe hiermee omgegaan is in het licht van de AwB en hoe dit is vastgelegd.

	<i>Advies</i> In de toekomst bij de VIC bij overschrijdingen van de termijnen in de ASV navragen hoe hiermee omgegaan is in het licht van de AwB en hoe dit is vastgelegd..
	<u>Aansluiting</u> De aansluiting met de primaire registratie van de subsidiesverstrekkingen (excel-bestand) heeft aardig wat tijd in beslag genomen. Dit heeft enerzijds met de aanpak te maken en anderzijds met het niet altijd juist gebruik maken van de kostensoorten. <i>Advies</i> - zorg dat budgetten op de juiste kostensoorten staan en geef gedurende het jaar extra aandacht aan het gebruik maken van de juiste kostensoorten voor de realisatie (subsidies en niet-subsidies); - maak een aansluiting op totaal en niet per regel. Voer een analyse uit op een eventueel verschil.
	<u>Terugvorderingen 2020</u> In verband met corona hebben de terugvorderingen van subsidieverstrekking over 2020 extra aandacht. Op 2 april 2020 is een brief verstuurd naar de subsidieontvangers omtrent de coronasituatie. Op 23 februari 2021 is ook een brief verstuurd aan de subsidieontvangers met het verzoek welke informatie omtrent corona verstrekt moet worden bij de aanvraag tot vaststelling. Op dit moment hebben we geen beeld van eventuele terugvorderingen.

Proces	Afschrijvingen
Gegevensgerichte werkzaamheden	<u>Getrouwheid</u> De selectie van de accountant is via de financieel adviseurs gelopen.
	<u>Rechtmatigheid</u> De selectie van de accountant is via de financieel adviseurs gelopen.

Proces	Huren
Beleid	Er is geen beleid met betrekking tot dit proces.
Opzet	Het proces is in opzet voldoende rekening houdend met de sturingsfilosofie van de gemeente Zwijndrecht. Het proces is niet voldoende om een systeemgerichte controle uit te voeren.
	<u>Overige aandachtspunten</u>

- op diverse plekken wordt aan dossiervorming gedaan (Negometrix, T-schijf en in dossiermappen). Te veel is beter dan te weinig, maar hier zou naar de efficiency gekeken kunnen worden. Daarnaast zou ook aan dossiervorming moeten worden gedaan in InProces;
- de aansluiting tussen Amis en K2F wordt op regelniveau gemaakt. Dit is arbeidsintensief;
- voor de controle op de volledigheid van de vaste verhuringen op objectniveau een aansluiting maken tussen de WOZ-aanslag, de vastgoedregistratie ten behoeve van het onderhoudsplan en de verhuuropbrengsten in K2F.

Advies

- neem in overweging om na te gaan of de dossiervorming efficiënter kan. Betrek hierbij het contractenregister en InProces;
- maak jaarlijks een aansluiting tussen Amis en K2F op totaalniveau;
- maak jaarlijks een aansluiting tussen de WOZ-aanslag, de vastgoedregistratie ten behoeve van het onderhoudsplan en de verhuuropbrengsten in K2F.

Bestaan Geen bijzonderheden geconstateerd.

Gegevensgerichte werkzaamheden Getrouwheid

- 2 nota's zijn getrouw en 1 nota is niet getrouw;
- de nota die niet getrouw is betreft niet een huur van een accommodatie die via Amis loopt, maar een bate van een recognitie (bijvoorbeeld het recht om een in- en uitrit te gebruiken). De totale omvang van de huurbaten van de recognities is zeer gering (circa € 10.000). Hier is dus geen risico op materiële fouten. Feit is wel dat het proces niet goed loopt. Er is geen verantwoordelijke of niemand voelt zich verantwoordelijk. Hierdoor kunnen fouten ontstaan;
- 1 van de 2 nota's die getrouw zijn betreft voor 10,5 van de 18 maanden huur van 2019. Dit is pas na vaststelling van de Jaarstukken 2019 bekend geworden en daarom getrouw in 2020 verwerkt.

Advies

Zorg voor een medewerker die verantwoordelijk is voor het proces van de baten rondom recognities en zorg voor een goede registratie van de overeenkomsten in het contractenregister.

Aansluiting

De aansluiting tussen AMIS (verhuurregistratie) en K2F is vastgesteld. Niet alle verhuuropbrengsten gaan via AMIS. Dit is historisch zo gegroeid.

Advies

Zorg dat alle verhuuropbrengsten geregistreerd worden via AMIS.

Cijferbeoordeling

	Een cijferbeoordeling gemaakt over de afgelopen drie voor het verloop van de primaire begroting, via de begroting na wijziging naar de realisatie. De verschillen zijn geanalyseerd. Er zijn geen bijzonderheden naar voren gekomen.
	<u>Volledigheid</u> Voor de controle op de volledigheid van de verhuuropbrengsten hebben we een aansluiting gemaakt met het beheerplan. De volledigheid is vastgesteld. De volgende aandachtspunten zijn geconstateerd: - de panden die verenigingen of stichtingen in eigen beheer hebben zijn niet opgenomen in het beheerplan. Zorg voor een totaaloverzicht van accommodaties met een uitsplitsing welke in beheer van de gemeente zijn en welke in eigen beheer. Dit overzicht kan ook opgenomen worden in het beheerplan; - voor sommige panden wordt geen huur of een hele lage huur betaald. Zorg voor een goede dossiervorming van de in rekening gebrachte huur in het kader van de Wet Markt en Overheid. <i>Advies</i> Pak bovenstaande aandachtspunten op.

Proces	Precario
Gegevensgerichte werkzaamheden	<u>Getrouwheid</u> De accountant van de GBD geeft een controleverklaring af bij de getrouwheid en rechtmatigheid van de verantwoording van de belastingopbrengsten. Precario is hier een onderdeel van. De cijfers in de concept jaarstukken sluiten aan met de concept verantwoording van de GBD. De accountant van de GBD heeft de controle nog niet afgerond.
	<u>Rechtmatigheid</u> De accountant van de GBD geeft een controleverklaring af bij de getrouwheid en rechtmatigheid van de verantwoording van de belastingopbrengsten. Precario is hier een onderdeel van. De cijfers in de concept jaarstukken sluiten aan met de concept verantwoording van de GBD. De accountant van de GBD heeft de controle nog niet afgerond.
	<u>Cijferbeoordeling</u> Een cijferbeoordeling gemaakt over de afgelopen drie voor het verloop van de primaire begroting, via de begroting na wijziging naar de realisatie. De verschillen zijn geanalyseerd. Er zijn geen bijzonderheden naar voren gekomen.

Proces	Erfpacht en huur industriegronden
Beleid	Er is geen beleid met betrekking tot dit proces.
Opzet	Het proces is in opzet voldoende rekening houdend met de sturingsfilosofie van de gemeente Zwijndrecht. Het proces is niet voldoende om een systeemgerichte controle uit te voeren.

	<u>Overige aandachtspunten</u> - er wordt geen gebruik gemaakt van Negometrix voor het registreren van de contracten; - aansluiting tussen de kosten en de opbrengsten en de verwerking hiervan in K2F na afloop van het boekjaar te ontvangen voor het dossier van de verbijzonderde interne controle. <i>Advies</i> - maak gebruik van Negometrix (contractenregister). Op deze manier krijg je een melding bij belangrijke momenten van het contract, zoals indexering en afloop. Daarnaast hebben we inzicht welke contracten de gemeente Zwijndrecht heeft; - maak jaarlijks aansluiting tussen de kosten en de opbrengsten en de verwerking hiervan in K2F.
Bestaan	Geen bijzonderheden geconstateerd.
Gegevensgerichte werkzaamheden	<u>Getrouwheid</u> - 1 nota is getrouw en 1 nota is niet getrouw; - de nota die niet getrouw is betreft een mogelijk niet juist toegepaste indexatie. De mogelijke fout is circa € 4.000. Hier is dus geen risico op materiële fouten. <i>Advies</i> Bij indexatie de afspraken van de overeenkomst nagaan en een onderbouwing van die indexatie in het opnemen.
	<u>Aansluiting</u> De primaire registratie van de erfpacht en huur industriegronden sluit aan met K2F.
	<u>Cijferbeoordeling</u> Een cijferbeoordeling gemaakt over de afgelopen drie voor het verloop van de primaire begroting, via de begroting na wijziging naar de realisatie. De verschillen zijn geanalyseerd. Er zijn geen bijzonderheden naar voren gekomen.

Proces	Begrafenisrechten
Gegevensgerichte werkzaamheden	<u>Getrouwheid</u> Gezien de omvang in euro's van dit proces zijn er geen deelwaarnemingen gedaan.
	<u>Aansluiting</u> De aansluiting van de begrafenisrechten behoeft verbetering. Gezien de omvang in euro's van dit proces is er geen risico op een materiële fout.
	<u>Cijferbeoordeling</u> Een cijferbeoordeling gemaakt over de afgelopen drie voor het verloop van de primaire begroting, via de begroting na wijziging naar de realisatie. De verschillen zijn geanalyseerd. Er zijn geen bijzonderheden naar voren gekomen.

Proces	Secretarieleges
Gegevensgerichte werkzaamheden	<u>Getrouwheid</u> Gezien de omvang in euro's van dit proces zijn er geen deelwaarnemingen gedaan. We hebben wel een kascontrole gedaan. Daarbij is geconstateerd dat het kasprotocol verouderd is. <i>Advies</i> Zorg voor actualisatie van het kasprotocol.
	<u>Aansluiting</u> De aansluiting tussen Key2Betalen en K2F is vastgesteld. We hebben gezamenlijk de werkwijze van de aansluiting verbeterd.
	<u>Cijferbeoordeling</u> Een cijferbeoordeling gemaakt over de afgelopen drie voor het verloop van de primaire begroting, via de begroting na wijziging naar de realisatie. De verschillen zijn geanalyseerd. Er zijn geen bijzonderheden naar voren gekomen.

Proces	Leges omgevingsvergunningen
Beleid	Het beleid is opgenomen in de legesverordening.
Opzet	Het proces is in opzet voldoende rekening houdend met de sturingsfilosofie van de gemeente Zwijndrecht. Het proces is niet voldoende om een systeemgerichte controle uit te voeren.
Bestaan	De accountant heeft dit proces niet geselecteerd, omdat het totaal aan leges omgevingsvergunningen lager is dan de goedkeuringstolerantie. De accountant had vorig jaar nog vraagtekens bij de volledigheid van de opbrengsten. Om deze reden is hier dit jaar aandacht aan besteed. De afdeling maakt gebruik van diverse Excel-bestanden om het proces van vergunningverlening in de gaten te houden. Een onderdeel hiervan is de toets of alle verstrekte vergunningen ook hebben geleid tot het versturen van een nota en de bijbehorende verwerking in de financiële administratie. Op deze manier controleert de medewerker de volledigheid van de opbrengsten leges omgevingsvergunningen.
Gegevensgerichte werkzaamheden	<u>Getrouwheid</u> Gezien de omvang in euro's van dit proces zijn er geen deelwaarnemingen gedaan.
	<u>Aansluiting</u> De primaire registratie van de omgevingsvergunningen sluit aan met K2F.
	<u>Cijferbeoordeling</u>

Een cijferbeoordeling gemaakt over de afgelopen drie voor het verloop van de primaire begroting, via de begroting na wijziging naar de realisatie. De verschillen zijn geanalyseerd. Er zijn geen bijzonderheden naar voren gekomen.

Proces	Leerlingenvervoer
Gegevensgerichte werkzaamheden	<u>Getrouwheid</u> Gezien de omvang in euro's van dit proces zijn er geen deelwaarnemingen gedaan. Ook is er geen cijferbeoordeling gedaan.

Proces	Leningen
Beleid	Het beleid is opgenomen in het financieringsstatuut. De bevoegdheden en de verantwoordelijkheden zijn duidelijk.
Opzet	Het proces is in opzet voldoende (combinatie van hard en soft controls). De processtappen zijn logisch. De bevoegdheden en de verantwoordelijkheden zijn duidelijk. Het proces is niet voldoende om een systeemgerichte controle uit te voeren, maar is ook efficiënter om gegevensgericht te controleren.
Bestaan	Geen bijzonderheden geconstateerd.
Gegevensgerichte werkzaamheden	<u>Getrouwheid</u> Bij het bestaan zijn drie leningen getoetst. Er zijn in 2020 verder geen leningen aangegaan. Er zijn geen bijzonderheden geconstateerd.
	<u>Rechtmatigheid</u> Bij het bestaan zijn drie leningen getoetst. Er zijn in 2020 verder geen leningen aangegaan. Er zijn geen bijzonderheden geconstateerd.

Proces	Memoriaalboekingen
Beleid	Er is geen beleid met betrekking tot dit proces.
Opzet	Het proces is in opzet voldoende rekening houdend met de sturingsfilosofie van de gemeente Zwijndrecht. Het proces is niet voldoende om een systeemgerichte controle uit te voeren.
Bestaan	Geen bijzonderheden geconstateerd.
Gegevensgerichte werkzaamheden	<u>Getrouwheid</u> De selectie van de accountant is via de financieel adviseurs gelopen.